

Koray Çalışkan

koray.caliskan@radikal.com.tr

Arapların dediği gibi 'El Mühim': Türkiye'nin Suriye politikası yanlıştır, hemen ve tamamen değişmelidir!

Suriye politikasında ilk ve en önemli hata, meseleyi Esad karşıtı olmak ya da destekçisi olmak üzerinden düşünmek ve sunmak oldu. Oysa biz Suriyeli değiliz. Bizim Suriyelilerden çok daha fazla opsiyonumuz var.

İkinci hata, Suriye'de rejim değişikliğini ana dış politika amacımız haline getirmek. Esad'ı şiddetli bir şekilde eleştirmek başkadır; Esad gitsin diye erkenden tutturmak, bütün diplomatik ilişkileri kesmek, aralarında İslamcı teröristlerin de olduğu savaşçılara angaje olmak başkadır. Suudi Arabistan ve Katar'ın şeriatçılara verdiği desteğin taşeronu olmaksızın bambaşka bir şeydir.

Geldiğimiz nokta

Suriye'yi Rusya ve İran destekliyor. İhtiyacımız olan doğalgaz Suriye ve İran'dan geliyor. İhtiyacımız olan elektriğin büyük bir bölümünü bu doğalgazdan üretiyoruz. Dünyanın zaten en pahalı doğalgazı ve petrolünü tüketiyoruz. Tartışma bitmiştir.

Reel olarak elimizdeki güçle dev aynasında gördüğümüz aksimizin gücü arasında dağlar kadar fark var. Olmayan bir güçle bölge polisliğine savruluyoruz, oysa sahip olduğumuz gücü kullanmıyoruz. Milliyetçi dolduruşlar ve cihan lideri olma arzusu ayağımızı yorganımıza göre uzatmamızı da engelliyor.

Gittiğimiz nokta

Suriye bir yılı aşkın bir süredir iç savaşla boğuşuyor. Güzelim ülke yıkıldı. İnsanlar evlerinden, hayatlarından oldu. Gidişat belli. Esad'ın uluslararası gücü, halk desteği, silahı, kandisine bağlı ordusu ve parası var mı? Var. Silahlı direnişçileri var mı? ABD mesafeli duruyor, Fransa ve İngiltere uzaktan Türkiye'ye nasihatte bulunuyor. Muhalifleri kim silahlandırıyor, destekliyor? Bölgenin ABD yandaşı teokratik otoriter yandaşları. Başka kim? Biz.

Suriye için iki senaryo var: 1. Esad, Şam'ı kaybedeceğini düşünürse batıya çekilecek. Zaten Lazkiye'ye inanılmaz bir silah ve hammadde yığılmış durumda. Rusya bu duruma da razı. Tartus Limanı elinde kalacak. Merkezde ve Türkiye sınırında devam edecek bir iç savaşı da finanse edebilecek. Bu arada kuzeyde Kürtler otonomilerine kavuşacak. 2. İç savaş inişler ve çıkışlarla devam edecek. Suriyeli halk giderek Suriye'yi terk edecek. Kent gerillaları artan bir oranla dışarıdan gelecek. Mülteci sorunu ayyuka çıkacak. Ve çözümsüzlüğün olağanlaştığı İsrail-Filistin sorununa benzer bir tablo ortaya çıkacak.

Türkiye ne yapabilir?

Türkiye bölgesel bir güç olma iddiasını tam anlamıyla yitirmiş durumda. Suudi Arabistan ve Katar'la beraber duruyor. Kendini doyuramayan Mısır'la aramız iyi ama olmasa ne olur? Rusya ve Çin bir tarafta, ABD ve AB diğer tarafta. Bizim yerimiz zaten belli. Ancak karşılığında hiçbir şey

istemeden, taviz diplomasisine girmeden, kolayca doldurulabilecek bir ülke konumundayız. Bütün sınır komşularıyla kavgalı, vatandaşlarını sınır boyunda kaybeden, koruyamayan bir durumdayız.

Sınırlar, sınırın diğer yanında barış varsa korunur. İstedığınız kadar top tüfek yığın, karşı taraf karışmışsa yapacak bir şeyiniz yoktur. Ha evet, doğru bir yol daha var, ordunuzla girer temizlersiniz, ortalığı kanla yıkayarak.

Bu durumda yapılacak bir şey var. Acilen ve hemen Suriye politikasını değiştirmek. Muhalefetin silahlanmasının önüne geçmek. Silahlanmalarını engelleyemeyebilirsiniz ama iç savaşa taraf olmamak elinizdedir. Artık çok geç diyenler var. Değil. Hatadan dönmek en büyük hatadır.

Oysa ne yapıyoruz? Tezkereyi okumayan varsa bir baksın. Başbakan 'yabancı ülkelere' savaş açma yetkisi istiyor. Böyle tezkere olmaz. Yabancı olmayan ülke mi var? Anayasanın 92. maddesine istinaden istiyor. O madde şöyle diyor: "Milletlerarası hukukun meşru saydığı hallerde savaş hali ilanına..." Bize savaş açmış ya da saldırmış bir ülke yok. Tezkere diyor ki: "Ülkemiz topraklarına yönelik söz konusu saldırgan eylemler silahlı saldırının eşindedir." Yani tezkere de silahlı saldırı vardır, diyemiyor. Çünkü yok.

Esad'ın istediği son şey Türkiye'nin Suriye'ye saldırmasıdır. Bu durumda silahlı direnişçilerle mücadelesi zorlaşacaktır. Bizim savaşa girmemizi isteyenler kim: Suudi Arabistan, Katar, Özgür Suriye Ordusu ve Suriye Ulusal Konseyi. ABD "Sakin olun" diyor, ama 'istemem yan cebime koy' makamında. Rusya net bir açıklama yaptı. Olmaz, dedi.

Arapların dediği gibi 'El Mühim': Türkiye'nin Suriye politikası yanlıştır, hemen ve tamamen değişmelidir!